

Behandeling jaarrekening 2008

Bijdrage Fractie ChristenUnie
Raadsvergadering 28 mei 2009.

Voorzitter.

Vandaag, 28 mei 2009 blikken we nog één keer terug op het jaar 2008. Een jaar dat zo anders eindigde dan dat het begon. Leek ons als nieuwe gemeente vorig jaar nog een zonnige toekomst in het verschiet te liggen, nu ervaren we donkere wolken aan de horizon en weten we niet wat die ons nog zullen brengen.

Zeker is dat we er financieel anders voorstaan dan dat we hadden verwacht. Waren we vorig jaar nog optimistisch, met een sluitende meerjarenbegroting en een verwachting van voortgaande groei, inmiddels hebben we ervaren dat ook financiële bomen niet tot in de hemel blijken te groeien en dat een financiële crisis letterlijk de hele wereld in zijn greep houdt. De groei is er uit. En dat komt extra hard aan in onze gemeente waar 'groei' synoniem leek voor Lansingerland.

De Kadernota 2010 draagt desondanks nog steeds groei in de titel: 'groeien in tijden van krimp'. De jaarrekening van 2008, die we vanavond bespreken maakt duidelijk dat dát een lastige combinatie is. Groei en krimp gaan slecht samen en vragen creativiteit en bewuste keuzes en soms zelfs dat niet. Dan gaat het soms van 'au'. Zeker wanneer je als gemeente nog maar net uit de opbouwfase bent.

Het is onmiskenbaar zuur dat voorzichtig beleid leidt tot een positief resultaat, maar dat dat resultaat geen ruimte geeft voor nieuw beleid, omdat het moet worden aangewend voor de dekking van de verliezen op de grondexploitaties. We hadden vanavond graag gediscussieerd over de hoogte van het potje 'initiatieven vanuit de samenleving', want dat is een mooi fonds gebleken om goede ideeën of onverwachte feestjes van de natuur een steuntje in de rug te geven. Ook hadden we best wel weer met bijv. de PvdA van gedachten willen wisselen over de vraag hoe het toch kan en hoe vaak het nog zal voorkomen dat we verrast worden door een investeringsboeggolf en of dit betekent dat de burger niet heeft gekregen wat hem wel was toegezegd. Hoe we alsnog grip kunnen krijgen op de onderuitputting op de investeringen. Het heeft nu niet zoveel zin. Want inmiddels weten we dat in de Kadernota 2010 wordt voorgesteld om te accepteren dat in de praktijk blijkt dat niet alle investeringen daadwerkelijk worden uitgevoerd in het jaar waarin ze gepland waren.

1. Dat brengt ons bij de vraag of we over 2009 ook nog mogen rekenen op een (kleine) investeringsboeggolf.

Terug naar de jaarrekening.

De accountantsverklaring is goedkeurend voor het onderdeel getrouwheid. Voor de rechtmatigheid is er opnieuw geen oordeel gegeven. Dat is jammer. Maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de wethouder vorig jaar heeft aangegeven dat we pas over 2009 voor het eerst mogen rekenen op een beoordeling van de rechtmatigheid.

Opvallend in de jaarrekening is verder dat er veel minder correcties zijn uitgevoerd dan vorig jaar. Dat geeft vertrouwen in het feit dat de organisatie langzaam maar zeker 'in control' komt. Desondanks staat er tot onze verrassing in het verslag van de accountant diverse keren dat er op ten opzichte van eerdere aanbevelingen van

zijn hand op bepaalde punten in het afgelopen jaar geen verbetering is geconstateerd. Dat is ons inziens wel een aandachtspunt.

2. Kan de wethouder aangeven hoe uitvoering gegeven wordt aan de adviezen van de accountant bij de jaarrekening en bij de managementletter. Dit is nu zeker van belang, omdat de accountant rondom de grondexploitaties, in tegenstelling tot vorig jaar, op dit onderdeel een aantal belangrijke adviezen en aandachtspunten heeft gegeven.

Bij de behandeling van de jaarrekening in de commissie ABV hebben we aangegeven dat de jaarrekening een goed leesbaar document is geworden. We zijn blij dat er in deze jaarrekening bij diverse programma's aandacht is voor wat er bereikt is, maar ook beschreven is wat er nog niet is gerealiseerd. Wij verwachten dat deze uitsplitsing in de volgende jaarrekening voor alle programma's zal worden gehanteerd, zodat voor de raad ook duidelijk is wat eventueel meegenomen moet worden in de kadernota.

Soms levert een verhalende jaarrekening ook nog wel wat vraagtekens op, bijvoorbeeld bij de opmerking dat het tactische communicatieplan klaar is, of het PvE voor het openlucht theater in het Annie MG Schmidtpark. Krijgt de raad die dan ook nog te zien? Of bij de mededeling dat vóór 1 mei 2009 de raad uitgebreid geïnformeerd zal worden over de invoering van de gemeentelijke taken bij het toezicht en de handhaving van de kwaliteitseisen kinderopvang. Een typefoutje waarschijnlijk?

Vanuit de raad en de commissies wordt regelmatig gevraagd om nota's, plannen en voorstellen SMART te formuleren. Het is vervelend om bij de jaarrekening 2008 te constateren dat zaken gerealiseerd of voorbereid zijn, zonder dat de raad of commissie daarover is geïnformeerd.

3. Graag zien wij op dit punt een verbetering.

Ondanks dat het een goed leesbare jaarrekening is, schetst die geen positief beeld. Het is al genoemd. Met name de grondexploitaties zijn reden voor zorg. Hier laat zich de economische crisis in volle omvang voelen. Risico-inschatting blijkt geen theoretische discussie te zijn, maar een bittere noodzaak. En ook de grondexploitaties moeten worden bijgesteld.

4. Graag horen we van de wethouder wanneer de raad in een vergadering van de commissie ABV weer bijgepraat wordt over de actuele grondexploitaties en graag horen we of er bij deze behandeling ook de procesrisico's voor alle grexen meegenomen worden.
5. Verder horen we ook graag wanneer we het gesprek afronden over de gewenste hoogte van het weerstandsvermogen. Bij o.a. de behandeling van de jaarrekening 2007, maar ook op andere momenten is door meerdere fracties aangegeven dat de ideale omvang ervan nog niet gedefinieerd is. Het lijkt ons wenselijk om het debat daarover te gaan voeren, ook al lijkt dit nu misschien theoretisch.

Samengevat stemt de jaarrekening tot zorg, grote zorg kunnen we wel stellen, over de financiële positie van onze gemeente. Desondanks kijken we terug op een jaar waarin veel is gebeurd, meer dan alleen de financiële crisis die zich in alle hevigheid aandiende in de tweede helft van het jaar.

Er zijn ook mooie momenten en ontwikkelingen te noemen. Bijvoorbeeld de bouw van het zwembad, of de voorbereidingen voor het gemeentehuis. Het harmoniseren van beleid, het opstellen van plannen en beleidsnota's, het vaststellen van een nota cultureel erfgoed en het redden van 80 'monumentale' (mogen we ze zo noemen) – typisch Lansingerlandse bomen. Het vaststellen van de visie op de toekomst, de huisvestingsnota's voor primair en voortgezet onderwijs en de bouw van diverse scholen. De samenwerking en contacten met Greenport.

Er is flink aan de weg getimmerd en geïnvesteerd in de toekomst. Wij verwachten dat dat de komende jaren zijn vruchten zal afwerpen. Minder groei, meer bloei wellicht. Dat vraagt creativiteit, zeker, want er zullen bewuste keuzes moeten worden gemaakt en andere prioriteiten worden gelegd. Het biedt ook andere kansen, omdat zaken moeten worden heroverwogen. In die zin is de huidige economische situatie voor onze gemeente misschien wel de grootste uitdaging: kunnen en willen wij investeren in kwaliteit, kunnen wij bouwen aan de samenleving en samenhang, kunnen we ruimte vinden om te investeren in groen, durven we nee te zeggen, omdat we niet tegen alles ja kunnen zeggen? We zullen elkaar harder nodig hebben: als geld geen rol speelt, is beleid maken makkelijk. Nu het geld er niet meer is, levert dit ongetwijfeld scherpere tegenstellingen of pittige debatten op.

Natuurlijk hoopt ook de ChristenUnie fractie dat de economie weer aantrekt, maar we zijn ons bewust van het feit dat er sinds mensenheugenis sprake is van vette en magere jaren en dat koningen geprezen worden om hun visie en voorzichtige of zelfs anticyclische beleid in een periode van voorspoed. Laten we blij zijn met de weloverwogen keuzes die we in de recente geschiedenis van Lansingerland hebben gemaakt en laten we vasthouden aan het uitgangspunt dat we in onze besluitvorming realistisch moeten zijn en geen zware wissel moeten trekken op de toekomst. We sluiten af met een citaat uit het Spreukenboek (11:14):

*Door gebrek aan visie gaat een volk ten onder,
Een keur aan raadgevers brengt het tot bloei.*

De visie is geformuleerd en de keur aan raadgevers is aanwezig (en dan bedoelen we niet alleen het college, of de 28 raadsleden, maar ook alle medewerkers die zich in de afgelopen periode hebben ingezet voor onze gemeente).

Het geeft ons vertrouwen in de toekomst. We hoeven het niet op eigen kracht te doen. We doen het samen. Samen voor Lansingerland. Ook ná het jaar Anno Domini 2008. Het jaar onzes Heren.

Ankie van Tatenhove
Fractie ChristenUnie Lansingerland.

Daarmee maken we over een paar weken al een start bij de Kadernota. Maar Lansingerland dat zijn we samen. Dat